

Geschiedenis Les

Als kind was mijn moeder verplicht naar de katholieke kostschool te gaan, in het Frans bij de nonnen, ze beloofde zichzelf dat haar kinderen dat nooit zouden hoeven mee te maken. Toen haar oudste dochter (mijzelf) net 13 jaar oud was en klaar voor de middelbare school, drong ik er heel sterk op aan naar het internaat te gaan. Met pijn in haar hart bracht mijn moeder me voor de eerste keer naar het Lyceum Onze-Lieve-Vrouw-van-Vlaanderen in Kortrijk.

Alles was nieuw voor mij. Van huis weg zijn en alleen in het weekend naar huis gaan. Het wennen aan een nieuwe school en het middelbare school systeem. De kinderen spraken met een West-Vlaams accent, ik moest nieuwe vrienden maken en me aanpassen aan de regels van de nonnen. Veel voor een dertienjarige om te verwerken.

De schoolbel ging, ik was zeer nieuwsgierig naar mijn eerste geschiedenisles! Blij iets te kunnen leren van het verleden en van de wereld waarin ik geboren was. Zoals gevraagd opende ik heel voorzichtig mijn gloednieuwe geschiedenisboek naar hoofdstuk 1 "Kinderarbeid in de vroege jaren 1900". Mijn blik werd getrokken naar de foto, een oud fabrieksscenario, ik zag een rij arme vrouwen met heel jonge kinderen aan hun zijde, gekleed in lompen, hun gezicht zwart van het vuil en geen lach op hun gezicht. Ik kon aan de foto het gebrek aan liefde voelen dat deze kinderen moeten hebben doorstaan.

"Kinderarbeid", legt de leerkracht uit "verwijst naar de tewerkstelling van kinderen op een wijze die ze hun kindertijd, hun waardigheid of hun potentieel ontnemt, en die schadelijk is voor hun lichamelijke en geestelijke ontwikkeling. Vaak gaat het om slecht betaald werk soms worden de kinderen niet betaald. Kinderarbeid was ten tijde van de industriële revolutie gebruikelijk in België en Nederland. In 1874 werd er een wet op de kinderarbeid ingediend. Deze wet moest een eind maken aan arbeid voor kinderen jonger dan 12 jaar. Omdat de controle

tekortschoot, veranderde er in de praktijk weinig”. Hoe meer de lerares vertelde, hoe slechter ik me voelde.

De schoolbel ging opnieuw, mijn eerste geschiedenisles was voorbij. Ik bleef achter met een diep gevoel van droefheid en bezorgdheid voor die kinderen en voor deze wereld. Is dit de wereld waarin ik ben geboren? Wie liet dit gebeuren en waarom kwamen de volwassenen niet op voor die arme kinderen? Waarom deed niemand hier iets aan? Nog meer vragen over het leven en deze wereld kwamen op in mijn gedachten. Mijn interesse in geschiedenis nam van dat moment af.

Het delen van mijn persoonlijke verhalen en het onthullen van een groter beeld van het leven is niet mogelijk zonder de geschiedenis erbij te betrekken. Ervan weglomen of negeren brengt geen oplossing, hoe pijnlijk die ook is. Het leven bevat alles, de “Beauty en de Beast” (de schoonheid en het beest). We kunnen enkel een andere en betere toekomst creëren als we ervoor kiezen om het verleden niet te herhalen en we kunnen dit enkel doen als we bekijken wat is geweest en er deze keer voor kiezen om het bewuster en met meer liefde anders te doen.

Wat ik wel leuk vind in geschiedenis zijn tijdslijnen. Ze geven me een perspectief, een overzicht, ze motiveren me om het grotere geheel te zien.

Om mijn volgende aflevering, genaamd "Boekhandel Caecilia", in perspectief te zetten,
geef ik hier een tijdslijn aan waar mijn familie en geschiedenis samen worden gebracht.

18 nov 1907 - Mijn grootvader Emiel Leopold De Clercq werd geboren in Machelen-aan-de Leie, genaamd Pol. (Zie foto)

14 mei 1910 - Mijn grootmoeder Maria Philomena Jonckheere werd geboren in Oostende (zie foto)

1914 - 1918 - Eerste wereldoorlog (2018 is de 100ste verjaardag van het einde van de oorlog)

19 juli 1936 - Caecilia De Clercq, oudste dochter werd blind geboren in Machelen.

1 mei 1937 - Boekhandel Caecilia werd geopend door mijn grootouders. De eerste locatie was in de Tolpoortstraat naast het postkantoor. Te voet, met een grote kar ging mijn grootvader elke morgen om 4 uur naar het station om de kranten en de tijdschriften op te halen. Ik herinner me nog goed toen ik heel klein was ging ik soms met hem mee in de namiddag voor een 2e ronde en mocht ik in de kar zitten. Hij was postbode en met de fiets bracht hij drie grote postzakken naar Zeveren en Vinkt, door regen en wind en kwam meestal drijfnat en onder de modder thuis.

1 sept 1939 - Duitsland valt Polen aan. Eerste schoten en bommen van de tweede wereld oorlog werden afgevuurd. Hitler verklaard de Oorlog.

3 sept 1939 - Mijn vader, Hugo De Clercq is geboren in Deinze, in de slaapkamer boven de boekenwinkel. (2 jarige Hugo in de foto). Diezelfde dag verklaarde het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk de oorlog aan Duitsland.

1939 - 1945 - Wereld Oorlog II. Mijn beide grootvaders werden in het leger opgeroepen gedurende de oorlog. Mijn grootvader Pol vertelde dat hij samen met zijn broer Albert in het kasteel van Wijnendale is geweest samen met Koning Leopold III die blijkbaar zeer goed was voor zijn soldaten. Op een bepaalde dag werd Deinze getroffen door bommen. Mijn grootvader Pol liep op straat en riep naar de vliegtuigen "SMEERLAPPEN". Hij wist niet eens of het de Duitsers of de Engelsen waren. Hij werd aangeklaagd en bestempeld als "zwarte", what betekende "sympathiserend met de Duitsers" en werd gevangen genomen. De gevel van de winkel werd beklad met hakenkruisen in zwarte teer. Ook de leveringen van dagbladen en tijdschriften werd hen afgenomen. My grootmoeder ging dan naar Tielt met de fiets om dagbladen te kopen aan verkoopprijs om de vaste klanten niet te verliezen. Door voorspraak van bepaalde uitgevers is ze dan toch terug aan haar levering in Deinze geraakt.

Mijn grootvader werd in de gevangenis van Deinze, in de Gentpoortstraat opgesloten. Door een spiegeltje door de tralies te steken kon hij kijken naar de speelplaats van de Maricolen, de school waar mijn vader toen in de eerste kleuterklas zat. Hij moet dat uren hebben gedaan in de hoop mijn vader te kunnen zien lopen. Daarna is hij naar Duitsland gevoerd en zocht eten in de vuilnisbakken om te overleven. Door goed gedrag mocht hij dan helpen bij een Duitse boer en had het veel beter.

1 jan 1940 - Mijn moeder Anny De Clercq werd geboren in Machelen-aan-de-Leie. (Waar ze ook nu woont)

10 mei 1940 - Het Duitse leger valt België aan. Het Belgisch leger probeerde zo lang mogelijk stand te houden tegen de Duitse overmacht, maar kon alleen nog de aftocht van het Britse Expeditieleger via Duinkerke dekken. Na 18 dagen gaf het Belgische leger zich over.

28 mei 1940 - Overgave van het Belgisch leger, een occupatie die tot stand bleef tot 1944.

juli 1940 - Mijn moeders grootouders (aan moeder's zijde), 2 nonkels van mijn moeder, mijn groot moeder met haar 5 maanden oude oudste dochter (mijn moeder Anny) vluchten naar Bretagne in Frankrijk met de auto van mijn moeders grootouders.

1941: Boekhandel Caecilia verhuisde naar zijn 2e locatie, Tolpoortstraat 91. Waar ikzelf mijn kinderjaren in de jaren 70 en tiener jaren in de jaren 80 heb meegemaakt..

1945: End of WO II

Graag sluit ik deze episode af met een gedicht schreven door mijn vader

1940 - by Hugo De Clercq

De familie De Clercq paniekeert.
De tweede wereldoorlog zet het ganse land overhoop.
De kinderen zijn nog te klein om er bewust onder te lijden.
Caecilia wordt vier, babbelt goed maar loopt nog niet.
Hugo is acht maand oud.

De postronde van Pol gaat tot in Vinkt en omgeving.
De mooie Meimaand is een ramp maand.
Duitsers gijzelen enkele burgers en soldaten in de kerk.
Er wordt geschoten en er worden nog veel meer mensen uit de gemeente in de kerk gedreven.
Er zijn verschillende leden van de familie Vermeulen onder hen bij.

Pol kan terug naar Deinze vluchten.
Een Duitse mitraillette maait de weerloze burgers in de kerk neer.
Ook de Vermeulens tellen slachtoffers.

Maria is met haar kinderen in Machelen waar een onderstand* in de achtertuin is gegraven om in te vluchten in geval van bombardementen.
De bevolking slaat op de vlucht richting Frankrijk.

Mensen met een auto vertrekken eerst.
De familie De Clercq besluit ook te vluchten.

Een hondkar is getrokken door Bello wordt volgeladen met dekens, wat kleren, mondvoorraad, wat kleingeld en de enkele biljetten uit de boekhandel te Deinze.
Maria heeft de duurste dingen uit haar winkel, lederen kerkboeken, paternosters en vulpenen verborgen in de onderstand.

De kinderen worden bovenop de kar gezet.
Grootmoeder Celina, Alice haar dochter en Maria volgen te voet.
De karavaan vluchtelingen is een ellende van wenende en bezorgde vrouwen en oudere mannen.
Het groepje De Clercq raakt tot in Zomergem maar hoort daar dat er niet over de grens te geraken is.
Ze keren moedeloos terug naar Machelen.

Daar gekomen is de onderstand gebombardeerd en spijs het bidden van duizenden paternosters en smeekbeden van de mensen heeft de goede God de Vader toegestaan dat de kerkboeken en heilige kleinoden werden verwoest.

De kleren en dekens op de hondkar zijn doorweekt omdat Caeciliaatje nog niet zindelijk is.
Ook Deinze heeft geleden onder het bombardement.
De hoge toren van de Sint Martinuskerk is eraf.
De winkel bleef gespaard.

Onderstand = gecamoufleerde put

2018 © Mieke Benton, starshowerusa@startmail.com

(Delen is toegestaan als mijn naam en email adres zijn vermeld)
(Geef me een seintje indien je aan deze lijst wenst toegevoegd of verwijderd te worden)

Mieke's Voice

Week 1 - Introductie

Week 2 - Een Ruwe Start

Week 3 - Visie

Week 4 - Geschiedenis Les